

Το έργο

Το έργο LIFE NATURA THEMIS υλοποιείται στην Κρήτη από τον Οκτώβριο 2015 έως τον Σεπτέμβριο 2020 (συνολική διάρκεια έργου: 5 έτη).

Αντικείμενο του έργου αποτελεί η χαρτογράφηση της περιβαλλοντικής παραβατικότητας στην Περιφέρεια Κρήτης, με έμφαση στις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000.

Μεσοπρόθεσμα, το πρόγραμμα σκοπεύει να ενημερώσει σε βάθος τόσο τους δικηγόρους, όσο και τους εκπροσώπους των δικαστικών, εισαγγελικών, προανακριτικών και περιφερειακών Αρχών του νησιού, για όλες τις πτυχές της περιβαλλοντικής παραβατικότητας, ιδιαίτερα στις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000. Σκοπεύει επίσης να ευαισθητοποιήσει το κοινό για τη δίωξη εγκλημάτων κατά της άγριας ζωής και να αναδείξει το θέμα της περιβαλλοντικής ευθύνης για την αποκατάσταση ζημιών της βιοποικιλότητας, συμβάλλοντας ταυτόχρονα στην πρόληψη και στη μείωση της περιβαλλοντικής παραβατικότητας.

Αντικείμενο του έργου

1. Η μελέτη της περιβαλλοντικής παραβατικότητας στην Κρήτη, εστιασμένη στις προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, και η στατιστική ανάλυσή της, που θα χρησιμοποιηθεί για την ενημέρωση όλων των εμπλεκόμενων φορέων και κοινωνικών ομάδων.
2. Η καλλιέργεια δεξιοτήτων στους κοινωνικούς εταίρους του έργου, προκειμένου να συνδράμουν αποτελεσματικά στην πρόληψη και αντιμετώπιση της περιβαλλοντικής παραβατικότητας και στην εφαρμογή μέτρων αποκατάστασης, όπου αυτό είναι εφικτό.
3. Η ενημέρωση των κατοίκων και χρηστών των περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 για την παράνομη δραστηριότητα στις περιοχές τους, που υπονομεύει την τοπική ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την οικονομική πρόοδο.
4. Η ενθάρρυνση της αλλαγής στάσης όλων των εμπλεκομένων φορέων σχετικά με την αναγνώριση, την καταγραφή και την πρόληψη των παραβιάσεων της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και του περιβαλλοντικού εγκλήματος.

**Δικαίωμα
και Ευθύνη
για το
Περιβάλλον**

Το έργο LIFE14/GIE/GR/000026 χρηματοδοτείται σε ποσοστό 60% από το χρηματοδοτικό εργαλείο LIFE «Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση» της Ευρωπαϊκής Επιτροπής/EASME και σε ποσοστό 40% από ίδιους πόρους των φορέων/οργανώσεων που συμμετέχουν σε αυτό.

Σύντομο γλωσσάρι Περιβαλλοντικού Δικαίου

Περιβάλλον

Το σύνολο των φυσικών και ανθρωπογενών παραγόντων και στοιχείων που βρίσκονται σε αλληλεπίδραση και επηρεάζουν την οικολογική ισορροπία, την ποιότητα ζωής, την υγεία των κατοίκων, την ιστορική και πολιτιστική παράδοση, καθώς και τις αισθητικές αξίες (Νόμος 1650/1986).

Περιβαλλοντικό Έγκλημα

Η ανθρώπινη δραστηριότητα κατά παράβαση της νομοθεσίας, που επιφέρει αρνητικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία, στην ποιότητα ζωής, στην υγεία των κατοίκων, στην ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά, καθώς και στις αισθητικές αξίες, και η οποία διώκεται ποινικά (Νόμος 4042/2012).

Περιβαλλοντική Ζημία

Οποιαδήποτε μετρήσιμη δυσμενής μεταβολή της οικολογικής, κημικής ή ποσοτικής κατάστασης ενός στοιχείου του περιβάλλοντος (άερας, νερό, έδαφος κ.ά.), ενός πληθυσμού των ειδών της πανίδας ή της χλωρίδας, ή ενός φυσικού οικοτόπου (Π.Δ. 148/2009).

Περιβαλλοντική Ευθύνη

Η ευθύνη για την πρόκληση περιβαλλοντικής ζημίας είναι αντικευμενική. Δηλαδή κάθε φορέας εκμετάλλευσης, η δραστηριότητα του οποίου προκάλεσε περιβαλλοντική ζημία ή άμεση απειλή περιβαλλοντικής ζημίας στο έδαφος, στα Ίδατα ή/και στη βιοποικιλότητα, είναι κατ' αρχήν οικονομικά υπεύθυνος για τη λήψη των απαραίτητων μέτρων πρόληψης ή/και αποκατάστασης της περιβαλλοντικής ζημίας (Π.Δ.148/2009).

Φορείς υλοποίησης:

Πανεπιστήμιο Κρήτης
Μουσείο Φυσικής Ιστορίας
Κρήτης (ΜΦΙΚ)

Κτίρια Λεωφ. Κνωσού, Τ.Θ. 2208,
714 09 Ηράκλειο
Τηλ.: 2810 393265, Fax: 2810 393294
E-mail: tthemis@nhmc.uoc.gr

Δικηγορικός Σύλλογος Ηρακλείου
Δικαστικό Μέγαρο Ηρακλείου,
711 10 Ηράκλειο
Τηλ.: 2810 286386, 2810 288312
Fax: 2810 288311
E-mail: dikigorher@yahoo.gr

Δικηγορικός Σύλλογος Χανίων
Δικαστικό Μέγαρο Χανίων,
Πλατεία Ελευθερίας, 731 34 Χανιά
Τηλ.: 28210 54529, 28210 52171
Fax: 28210 55306
E-mail: dschania@dsch.gr

Ελληνική Εταιρεία Προστασίας της Φύσης
Νίκης 20, 105 57 Αθήνα
Τηλ.: 210 3224944, 210 3314653
Fax: 210 3225285
E-mail: info@eepf.gr

Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας (ΥΠΠΕΝ)
Σώμα Επιθεώρησης Περιβάλλοντος, Δόμησης,
Ενέργειας & Μεταλλείων (ΣΕΠΔΕΜ)
Συντονιστικό Γραφείο Αντιμετώπισης
Περιβαλλοντικών Ζημιών (ΣΥΓΑΠΕΖ)
Μεσογείων 119, 101 92 Αθήνα
Τηλ.: 210 6974748, 210 6974729, 210 6974714
Fax: 210 6969708
E-mail: sygapez@prv.ypeka.gr

Γραφοτυπή σημείωση
Γιώνης Χαροκόπειος - Μαλίκ

**Δικαίωμα
και Ευθύνη
για το
Περιβάλλον**

**Τίτλος
έργου** LIFE Περιβαλλοντική Διακυβέρνηση & Πληροφόρηση:
«Προώθηση της ευαισθητοποίησης για την αύξηση
για εγκλήματα κατά της άγριας ζωής και την ανάδειξη
της περιβαλλοντικής ευθύνης για την αποκατάσταση ζημιών
της βιοποικιλότητας σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000
στην Κρήτη» - LIFE14/GIE/GR/000026

Εφαρμογή για έχυπνες συσκευές:
app-naturathemis.gr

Κατεβάστε την εφαρμογή για:

Android

iOS

http://www.lifethemis.eu

LIFE Themis

Είστε Δικαστής/Εισαγγελέας;

Γνωρίζετε ότι το 70% των κατηγορουμένων για περιβαλλοντικές παραβάσεις στην Κρήτη, ακόμα και εντός περιοχών του Δικτύου NATURA 2000, αθωώνονται;

Είναι γεγονός ότι στις περισσότερες περιβαλλοντικές παραβάσεις η πρόθεση του κατηγορουμένου αποδεικνύεται δύσκολα, ενώ συχνά τίθενται επιστημονικά ζητήματα που εκφεύγουν των διδαγμάτων της κοινής πείρας.

Το LIFE NATURA THEMIS σας παρέχει μια μοναδική βάση δεδομένων για την περιβαλλοντική παραβατικότητα στην Κρήτη, που θα μειώσει το χρόνο έρευνας για τη δικογραφία που επεξεργάζεσθε. Μια σύντομη επισκόπηση του γεωπληροφορικού χάρτη θα σας διαφωτίσει για τα «hot spots» των περιβαλλοντικών παραβάσεων. Στα Παρατηρητήρια Περιβαλλοντικού Δικαίου Ανατολικής και Δυτικής Κρήτης θα βρείτε τον έμπιστο και αμερόληπτο σύμβουλο που χρειάζεσθε. Επικοινωνήστε προσωπικά με τον εξειδικευμένο δικηγόρο, συντονιστή του αντίστοιχου Παρατηρητηρίου Περιβαλλοντικού Δικαίου, και ενημερωθείτε για τις χρήσεις γης και τη νομοθεσία που διέπει τις προστατευόμενες περιοχές της Κρήτης.

Είστε Δημόσιος Υπάλληλος με αρμοδιότητες σε θέματα περιβάλλοντος;

Γνωρίζετε ότι μόνο δύο στις δέκα υπηρεσίες τηρούν ηλεκτρονικό μητρώο περιβαλλοντικού εγκλήματος, με αποτέλεσμα η περιβαλλοντική υποβάθμιση να μένει στατιστικά ένα «αθέατο έγκλημα»;

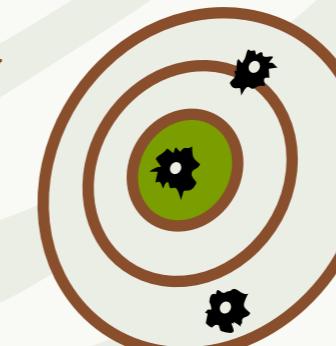
Οι προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη δεν διαθέτουν θεσμοθετημένα Διαχειριστικά Σχέδια. Εξαιτίας της απουσίας Φορέων Διαχείρισης των περιοχών του Δικτύου NATURA 2000 στην Κρήτη (πλην του Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Δρυμού Σαμαριάς), δεν υπάρχει μια υπηρεσία που να τηρεί κατ' αποκλειστικότητα στοιχεία για την περιβαλλοντική παραβατικότητα. Μπορείτε, όμως, εσείς να καλύψετε αυτό το κενό σε σημαντικό βαθμό, καταχωρώντας τις περιβαλλοντικές παραβάσεις σε ειδικό μητρώο στην υπηρεσία σας. Η τήρηση αρχείου – και μάλιστα ηλεκτρονικού – και η δυνατότητα πρόσβασης των προανακριτικών αρχών στα δεδομένα του, αποτελεί ισχυρό εργαλείο πρόληψης και καταστολής της παραβατικότητας.

Το έργο LIFE NATURA THEMIS θα σας δώσει τυποποιημένα πρότυπα καταχώρησης των περιβαλλοντικών παραβάσεων, θα σας ενημερώσει για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σας κατά τη διαμόρφωση της δικογραφίας και θα σας πληροφορήσει για την ιδιαίτερη σημασία της διενέργειας προανακριτικών πράξεων.

Οι υποθέσεις εμπρησμού που μπαίνουν στο αρχείο αγνώστων δραστών στην Κρήτη, φτάνουν σε ποσοστά μέχρι και 80%.

Το 1/3 των περιβαλλοντικών παραβάσεων στην Κρήτη, καταγράφονται εντός των περιοχών του Δικτύου NATURA 2000.

Το 80% των διοικητικών προστίμων που επιβάλλονται για περιβαλλοντικές παραβάσεις στην Κρήτη είναι μικρότερα από 5.000 ευρώ.

Η εκδίκαση του 60% των υποθέσεων περιβαλλοντικής παράβασης αναβάλλεται τουλάχιστον μία φορά, ενώ η μέση διάρκεια μεταξύ τέλεσης της πράξης και εκδίκασης ανέρχεται σε 5 έτη.

Στα βουνά της Κρήτης βρίσκεται καταφύγιο το 70% της ορνιθοπανίδας της Ευρώπης (361 από σύνολο 533 ειδών).

Εδώ ζει το 15% των θηλαστικών και το 10% των ειδών ερπετών της Ευρώπης.

Στις κρητικές θάλασσες έχει καταγραφεί το 40% των ειδών ψαριών και το 12% των ειδών θαλάσσιων θηλαστικών της Ευρώπης (476 είδη ψαριών και 5 κητώδη).

Στο νησί μας φύονται 1.896 είδη χλωρίδας, 169 από τα οποία είναι ενδημικά, δηλαδή δεν υπάρχουν πουθενά αλλού στον κόσμο.

Δίκτυο NATURA 2000 στην Κρήτη

Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ)
Ειδική Ζώνη Διατήρησης - Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΕΖΔ-ΖΕΠ)

Είστε Δικηγόρος;

Γνωρίζετε ότι το 6% των υποθέσεων που εκδικάζονται στα ακροατήρια των ποινικών δικαστηρίων της Κρήτης αφορούν περιβαλλοντικές παραβάσεις;

Μπορείτε να εξειδικευθείτε στο Περιβαλλοντικό Δίκαιο και να συνδυάσετε τα επιστημονικά σας ενδιαφέροντα με μια επαγγελματική δραστηριότητα που έχει κοινωφελή χαρακτήρα!

Το έργο LIFE NATURA THEMIS και οι συμμετέχοντες Δικηγορικοί Σύλλογοι Ηρακλείου και Χανίων αντίστοιχα, σας υποστηρίζουν με δύο Παρατηρητήρια Περιβαλλοντικού Δικαίου, τα οποία σας παρέχουν εξειδικευμένη γνώση τόσο σε επίπεδο θεωρίας, όσο και σε επίπεδο νομολογίας. Ενημερώθείτε για τα σεμινάρια που απευθύνονται σε δικηγόρους. Αν είστε ήδη εξειδικευμένος σε περιβαλλοντικά θέματα, τότε ενημερώστε τα Παρατηρητήρια Περιβαλλοντικού Δικαίου για να σας συμπεριλάβουν στις βάσεις δεδομένων τους.

Είστε Πολίτης;

Γνωρίζετε ότι οι μηνύσεις που γίνονται κατά αγνώστων δραστών και αφορούν σε περιβαλλοντική υποβάθμιση δεν εκδικάζονται σχεδόν ποτέ αλλά τίθενται στο αρχείο;

Η μη άσκηση δίωξης οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην αδυναμία της δημόσιας διοίκησης να επεξεργασθεί τις μηνύσεις των πολιτών, όταν αυτές στρέφονται κατά αγνώστων δραστών. Σύμφωνα με τις εγκυκλίους με αριθμό 1/05.02.2008 και αριθμό 1/05.02.2009 του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου, οι προανακριτικοί υπάλληλοι πολύ συχνά αδυνατούν να διενεργήσουν προανακριτικές πράξεις, έρευνες και κατασκέσεις, με αποτέλεσμα να μην αποκαλύπτονται επίσημα οι δράστες περιβαλλοντικών εγκλημάτων, αν και οι τοπικές κοινωνίες τους γνωρίζουν.

Το έργο LIFE NATURA THEMIS μπορεί να σας ενημερώσει για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις σας. Η επώνυμη καταγγελία εξασφαλίζει ότι μια υπόθεση δεν θα αρχειοθετηθεί, εξοικονομεί χρόνο κατά την προανακριτική διαδικασία και ενδυναμώνει τον κοινωνικό έλεγχο της περιβαλλοντικής παραβατικότητας.

*Νομική επιφύλαξη:

Τα στατιστικά στοιχεία για την παραβατικότητα ανταποκρίνονται στα αποτελέσματα της πρωτογενούς έρευνας (έτος 2016) και ενδέχεται να αλλάξουν κατά τη διάρκεια του έργου LIFE NATURA THEMIS, ανάλογα με τα στοιχεία που συλλέγονται από την Ομάδα Έργου.